

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-01-10

Vår referens

Linda Gustavsson
Verksamhetscontroller
linda.gustavsson2@malmo.se

Utredningsuppdrag – bifallen motion av John Roslund (M), Tony Rahm (M) och Helena Nanne (M) om förstahandskontrakt för våldsutsatta kvinnor STK-2024-1537

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade i april 2023 att bifalla en motion (STK-2021-416) av John Roslund (M), Tony Rahm (M) och Helena Nanne (M) om en utredning av förstahandskontrakt för våldsutsatta kvinnor. Kommunfullmäktige beslutade även att ge arbetsmarknads- och socialnämnden i uppdrag att tillsammans med MKB Fastighets AB utreda frågan.

Arbetsmarknads- och socialnämnden har tillsammans med MKB Fastighets AB genomfört en utredning om förstahandskontrakt till lägenhet hos MKB för personer utsatta för våld i nära relation. Utredningen redovisar bland annat planerade insatser som enligt nämndens och MKB:s bedömning kommer innebära att våldsutsatta personers tillgång till lägenheter med förstahandskontrakt kan öka.

Förslaget är att godkänna arbetsmarknads- och socialnämndens redovisning av utredningen.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige godkänner arbetsmarknads- och socialnämndens redovisning av utredningen.

Beslutsunderlag

- Arbetsmarknads- och socialnämnden beslut 241031 § 313 Reservation (M) och muntlig Reservation (SD)
- Tjänsteskrivelse arbetsmarknads- och socialförvaltningen
- Utredning om förstahandskontrakt till lägenhet hos MKB Fastighets AB för personer utsatta för våld i nära relation

- Beslut KF 230427 § 85
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 250113 Utredningsuppdrag - bifallen motion av John Roslund (M), Tony Rahm (M) och Helena Nanne (M) om förstahandskontrakt för våldsutsatta kvinnor

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-01-13

Kommunstyrelsen 2025-02-05

Kommunfullmäktige 2025-02-27

Beslutet skickas till

John Roslund (M)

Tony Rahm (M)

Helena Nanne (M)

Arbetsmarknads- och socialnämnden

MKB Fastighets AB

Stadskontorets handläggare

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade i april 2023 att bifalla en motion (STK-2021-416) av John Roslund (M), Tony Rahm (M) och Helena Nanne (M) om en utredning av förstahandskontrakt för våldsutsatta kvinnor. Kommunfullmäktige beslutade även att ge arbetsmarknads- och socialnämnden i uppdrag att tillsammans med MKB Fastighets AB utreda frågan.

Vid samma sammanträde behandlade kommunfullmäktige en motion (STK-2019-425) av Niels Paarup-Petersen (C) och Charlotte Bossen (C). I motionen föreslogs att uppdra åt det kommunalt ägda bostadsbolaget att ge förtur i lägenhetskön till våldsutsatta som befinner sig på skyddat boende och inte kan återgå till sitt hem på grund av våldet. I tjänsteskrivelsen hänvisade stadskontoret till förslag att bifalla motion (STK-2021-416) om en utredning av förstahandskontrakt för våldsutsatta kvinnor. Kommunfullmäktige beslutade att motionen var besvarad med vad som redovisades i ärendet.

Arbetsmarknads- och socialnämnden har tillsammans med MKB Fastighets AB genomfört en utredning om förstahandskontrakt till lägenhet hos MKB för personer utsatta för våld i nära relation. Utredningen redovisar bland annat planerade insatser som enligt nämndens och MKB:s bedömning kommer innebära att våldsutsatta personers tillgång till lägenheter med förstahandskontrakt kan öka.

Arbetsmarknads- och socialnämnden fattade beslut om att godkänna utredningen på sitt sammanträde 2024-10-24.

Skriftlig reservation (M)

Muntlig reservation (SD)

Utredningens genomförande och innehåll

Utredningen har genomförts av arbetsmarknads- och socialnämnden tillsammans med MKB Fastighets AB. Utredningen innehåller bland annat:

- en beskrivning av ett antal regeringsuppdrag med koppling till våldsutsattas bostadssituation, en beskrivning av Malmö stads senaste hemlöshetskartläggning från oktober 2023 med fokus på våldsutsatta kvinnors situation samt ny lagstiftning som kan påverka våldsutsatta personers möjlighet att få en egen bostad,
- en beskrivning av ansvaret för våldsutsattas boende utifrån socialtjänstlagen, Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2022:39) om våld i nära relationer samt arbetsmarknads- och socialförvaltningens vägledning för bistånd till boende,
- en beskrivning av arbetsmarknads- och socialförvaltningens samarbete med andra kommuner inom området och hur andra kommuner arbetar med förtur till förstahandskontrakt för våldsutsatta personer,
- en beskrivning av de kvinnojourer som erbjuder skyddat boende i Malmö (Malmö kvinnojour och Femcenter kvinnojour) och vad som framkommit i dialog med dessa,
- resultat och planerade insatser för att förbättra möjligheterna till ett förstahandskontrakt för våldsutsatta personer.

Utredningens resultat och planerade insatser

Utredningen konstaterar att personer som utsätts för våld i nära relation och som saknar en stadigvarande bostad inte är en enhetlig målgrupp. En mängd olika lösningar behöver därför finnas för att förbättra möjligheterna för våldsutsatta att få en stabil boendesituation. Utredningen konstaterar även att många av de personer som behöver bo på ett skyddat boende på grund av våld i nära relation har barn. Arbetet med att förbättra bostadssituationen för våldsutsatta personer får därmed också betydelse för barn.

Av utredningen framkommer att kvinnojourerna i Malmö redan idag kan hjälpa flertalet våldsutsatta att få en bostad. Av utredningen framkommer även att många kvinnor som bor på skyddade boenden i andra kommuner får hjälp av boendena att få en stadigvarande bostad utanför Malmö. En del av målgruppens bostadsbehov omhändertas därmed redan idag av kvinnojourerna i Malmö eller av skyddade boenden.

I utredningen presenteras ett antal planerade insatser för att förbättra möjligheten till förstahandskontrakt för våldsutsatta personer. Arbetsmarknads- och socialnämnden och MKB Fastighets AB bedömer att insatserna kommer att innebära att våldsutsatta personers tillgång till lägenheter med förstahandskontrakt kan öka, i enlighet med intentionen i kommunfullmäktiges beslut. Insatserna ska följas upp av arbetsmarknads- och socialförvaltningen för att säkerställa att fler som utsätts för våld i nära relation med behov av stöd för att få ett förstahandskontrakt får sådant stöd.

Sammanfattning av planerade insatser:

- Gemensamt pilotprojekt mellan MKB och arbetsmarknads- och socialförvaltningen om förstahandskontrakt till våldsutsatta personer.

Pilotprojektet avser att underlätta för våldsutsatta personer som redan bor i en lägenhet hos MKB att få ett förstahandskontrakt. Pilotprojektet omfattar vissa givna situationer. Det omfattar våldsutsatta personer som bor hos MKB, oavsett om personen står på kontraktet eller inte. Om den våldsutsatta personen inte själv står på kontraktet krävs dock att denne varit stadigvarande sammanboende med kontraktsinnehavaren för att få ett eget förstahandskontrakt. Arbetet kräver ett nära samarbete mellan MKB och arbetsmarknads- och socialförvaltningen och nya processer och rutiner ska därför tas fram för arbetet. Boplats Syd AB kommer utifrån sitt uppdrag och kunskap om bostadsförmedling att nära följa pilotprojektet.

- Pilotprojekt med kortare provotid för sociala kontrakt hos MKB.

Pilotprojektet innebär att provotiden för våldsutsatta personer, som inte har omfattande andra problem och som beviljas bistånd till socialt kontrakt, kortas ned från tolv månader till sex månader. Med provotid menas den tid som måste ha förflutit innan den enskilde kan bli aktuell för att ta över lägenheten med ett eget förstahandskontrakt. En förkortad provotid innebär att den våldsutsatta personen snabbare kan få ett eget förstahandskontrakt.

- Fler sociala kontrakt med möjlighet till eget förstahandskontrakt.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen har möjlighet att bevilja bistånd till ett socialt kontrakt som kan övergå till ett förstahandskontrakt. Lägenheterna kan finnas hos MKB eller hos privata fastighetsbolag. Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska förtydliga den vägledning som styr arbetet. Detta då de bedömer att fler personer än idag kan beviljas ett socialt övertagbart kontrakt inom ramen för vägledningen.

- Pilotprojekt med förtur till förstahandskontrakt hos privata fastighetsbolag.

I dialog med arbetsmarknads- och socialförvaltningen har Fastighetsägarna Syd och flera privata fastighetsbolag i Malmö öppnat upp för möjligheten att erbjuda förtur till förstahandskontrakt till vissa våldsutsatta kvinnor. Det gäller kvinnor utan andra sociala problem som kan påverka förmågan att klara en bostad. En överenskommelse har nåtts om att starta ett samarbete i liten skala genom att ett antal kvinnor erbjuds förtur till förstahandskontrakt. Enligt överenskommelsen ska skulder förorsakade av ekonomiskt våld och inkomst i form av försörjningsstöd kunna godkännas.

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret bedömer att arbetsmarknads- och socialnämnden och MKB Fastighets AB har genomfört uppdraget om att utreda frågan om förstahandskontrakt för våldsutsatta kvinnor.

Förslaget är att godkänna arbetsmarknads- och socialnämndens redovisning av utredningen.

Ansvariga

Martin Ljungberg Nämndsekreterare

Anna Westerling Ekonomidirektör

Susanna Jakobsson Enhetschef

Andreas Norbrant Stadsdirektör